

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Aspectus, paragr. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

adem perficabat, ut semen bestia emitteret. Hic ergo petijt à me, an sine peccato id efficere posset? Profecto ab hac impura tractatione hominem absterrui, ob periculum, ne in se delectatio, & commotio libidinosa consurget; dixi præterea, prodigerο semen animalis, non ob peccatum; sicut enim domini ipsorum sumus, dum vivunt, ita impedire, ne nascantur, possumus. Sed addidi, si id faciat ob meram curiositatem levitatemque, experiaturque, se nulla commoveri carnis sue voluptate, non posse de mortali damnari, sed certe de veniali: nam, quod nullo crimen damnamus conjugentes animalia, ad filios procreandos, id est, quia tunc satis rationabilis causa adeat animalia propagandi. At si quis ob voluptatem etiam illam solam, quæ ibi persistit, faciat, me vereri, ne incidat in mortale, quia tanta contrectatio pudendorum, quam vis animalis, tam serio facta ob sensibilem delectationem, principium ex se est impuræ libidinis. Neque muliki contrarij g sunt, qui docent, non esse mortale, bestiarum genitalia conficcare: non sunt, inquam, contrarij, quia ipsi solum ibi loquuntur, quando id sit ex curiositate, nos hic, & alio loco idem Sanchez, h loquimur, quando sit ad captiādā illam voluptatem.

g Dian. p. 2. tract. 17. ref. 37. citans Sane. li. 9. matr. d. 46. n. 25. h Sanc. ib. n. 30. i sup. li. 5. c. 2. §. 4. à n. 25.

An feminæ licetē permittant se tangi, diximus, cum de cooperatione animali nonnulla supra i notavimus.

i sup. li. 5. c. 2. §. 4. à n. 25.

§. III.

Aspectus.

1. **I** Nter tactum & aspectum, sive dubio non vulgare discriminem intercedit: tangere enim, propius ordinatur ad libidinem, magis venem, id est, spiritus generationi subserientes commovet, magisque perieulum ingerit fædæ libidini consentienti, quam solum aspicere; quare non immerito minus peccato obnoxij sunt aspectus, quam tactus.

2. Hinc primò, aspicere mulieris faciem, manus, brachia, pectora, in sumnia, partes ejus honestas, non est ex se peccatum; quod si fiat ob delectationem in ipsa pura visione residentem, quam non libidinosam appellavimus, non erit a saltem mortale, erit, si ob libidinosam. Ratio est toties dicta. Aspicere autem partes inhonestas ejusdem, vel eamdem nudam (idem dic, si mulier aspiciat easdem partes viri, vel nudum eumdem) serio, & sine necessitate (quæ tamen necessitas solet esse in medico, & similibus, &c.) multo magis si ob voluptatem ibi persistentem, propter conjunctionem certam cum delectatione libidinosa, ut item propter periculum consentiendi, esset mortale.

a Sylvest. v. Curiositas qu. 3. vers. 4. Nav. c. 16. n. 11. Bon. de matr. qu. 4. p. 10. num. 33.

3. Dixi (serio) quia brevi tempore, & obiter (idem puto, ex loco remoto, vel interposita opaca veste, sed

no[n]

Liber Septimus.

234

non tenui velo) curiositatis gratia prædicta aspicere, non est, nisi veniale, quia ut sic, non adest provocatio ad ulteriore libidinem. Aspicere nudum eum, vel eam, quæ sit ejusdem sexus cum aspiciente, ut etiam diversi sexus, si sit valde puer, puto item veniale, quia ex se non multum excitat ad venerem. Illud ergo in his, & similibus præoculis habe, an scilicet affectus sit ad libidinem, & an aspectus rei vel actio sit eiusmodi, ut in impuram libidinem, ut plurimum, influat, si enim sic est, provocatio erit mortalis libidinis; secus, non item.

4. Hinc secundò, serio aspicere duos turpiter se commiscentes, à peccato mortali non libero; multo magis, si sit propter delectationem, quamvis ibidem persistentem. At in eadem cōmmissione intueri bestias, vel earum genitalia conspicere, præsertim obiter, & sine affectu ad libidinem, non puto, esse mortale. Ratio est eadem toties dicta.

5. Qui respicendo mulieres, in eis turpiter delectatur, sine desiderio copulæ, an obligetur, in confessione conditionem mulieris explicare, dixi in Methodo confessionis, b & infra repetam lib. 10. caput 3. num. 5.

b in Meth. Conf. li. 2. c. 7. §. 1. n. 4.

§. IV.

Turpiloquium.

1. **T**urpia loqui, & turpia cantare, participant tres illas species delectationum naurem, non libidinosam, libidinosam,

Si ergo hæc facias ad bonum finem, causa v. g. studij &c. nihil peccas; si causa delectationis non libidinosa, ut accidit, quando hæc fiunt per jocum, vel per curiositatem narrationis, vel suavitatem poesis, animo fallendi temporis, relevandique se à laboribus (semper secluso periculo veræ libidinis) non est, saltem mortale. At si cum delectatione ad objecta ipsa, hoc est, ad res ipsas narratas graviter peccaminosas, vel cuna periculo confusus in illam, erit apertè mortale, quia tunc libidinosa est apertè voluptas. Advertit autem merito Salas c convinci plurimos, consentire in delectationem rerum, seu objectorum turpium, sub prætextu artificioi carminis vel Musicae, quando carmina elegantiora rei piæ recusant, avidiores ad turpia; indicium sanè non leve pravæ affectionis: convinci item latenter delectatione carnis ferrri eum, qui frequentius & libentius loquitur de occultis partium corporis, vestibus, & grotationibus ad eas partes pertinentibus, quam de rebus alijs. Denique similis peccati argui, qui metaphoris rerum turpium gaudet, & qui facile multa detorquet ad turpes sensus: quamvis enim hæc sæpe excusentur ab inadvertentia, vel quia objectum, de quo agitur, non est adeo obscenum, sæpe tamen, quia deliberatè procedunt ex affectu ad res, seu ad objecta turpia, à mortali non liberantur.

c Sal. apud Castr. tr. 2. d. 2. p. 10. §. 1. n. 5. l. item infra li. 10. c. 1. num. 11. & 13.

Si alijs loquentibus, tibi illud turpiloquium, vel impura cantilena dispiccas,

